

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Romana Borš-Mačak
Zvanje	mag.mus. , učitelj savjetnik
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	SŠ Isidora Kršnjavoga, Našice GŠ pri OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo
Adresa elektroničke pošte	romana.bors-macak@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	KONTRAST U GLAZBI
Predmet (ili međupredmetna tema)	Glazbena umjetnost MPT
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Glazbena umjetnost
Razred	1. razred prirodoslovno-matematičke, opće i jezične gimnazije
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>Predmetni ishodi</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_151.html</p> <p>SŠ GU A.1.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.</p> <p>SŠ GU A.1.2. Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe.</p> <p>SŠ GU A.1.3. Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih pravaca i žanrova.</p> <p>SŠ GU B.1.1. Učenik ostvaruje različite glazbene aktivnosti u skladu s vlastitim interesima i sklonostima (pjevanje, sviranje, ples i pokret, stvaralaštvo i primjena IKT-a).</p> <p>SŠ GU C.1.3. Učenik opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti.</p>

	<p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>uku A.4/5.1.</p> <p>1.Upravljanje informacijama</p> <p>Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>– povezuje nove informacije s postojećim znanjima i iskustvima te stvara novo znanje</p> <p>uku A.4/5.2.</p> <p>2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema</p> <p>Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>-Aktivno sluša.</p> <p>-Povezuje novo znanje i vještine s prethodnim znanjima i iskustvima, kao i s drugim područjima učenja.</p> <p>uku A.4/5.3.</p> <p>3. Kreativno mišljenje</p> <p>Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. Ideje, sadržaje i moguća rješenja problema nastoji sagledati »iz drugoga kuta« i reorganizirati ih na različite načine. Stvara nove i originalne veze među idejama, situacijama, problemima.</p> <p>uku D.4/5.2.</p> <p>2. Suradnja s drugima</p> <p>Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>-Može preuzeti različite uloge u skupini, dijeli ideje, sudjeluje u postavljanju ciljeva i njihovu ostvarivanju.</p> <p>-Ponaša se tako da ostvaruje učinkovitu interakciju s drugima i djeluje unutar različitih formalnih i neformalnih grupa.</p>
Tijek nastavnog sata	<p>-nastavni sat bez najave teme (kontrast) započeti tjeloglazbom jer učenici samostalno trebaju doći do tog zaključka nakon sve tri aktivnosti</p> <p>- učenici tjeloglazbom izvode ritamsku frazu „7 Ta-te Ta-te Ta-te Ta“:</p> <ul style="list-style-type: none">- s oba ispružena dlana o školsku klupu (tap)- pljesnuvi dlanom o dlan (pljes)- pucketanjem prstiju jedne ili obje ruke (puc)- oba ispružena dlana o školsku klupu, desna ruka preko lijeve (tap D)- oba ispružena dlana o školsku klupu, lijeva ruka preko desne (tap L)

tap tap tap tap tap tap tap 1x
tap pljes tap pljes tap pljes tap 1x
tap pljes puc pljes tap pljes puc 2x
tap tap D tap pljes puc pljes tap 2x
tap tap L tap pljes puc pljes tap 2x

pauza ili stanka (uvertira Carmen od 00:30-00:46)

tap tap D tap pljes puc pljes tap 2x
tap tap L tap pljes puc pljes tap 2x

pauza ili stanka u dijelu B (uvertira Carmen od 1:01-01:48)

tap tap D tap pljes puc pljes tap 2x
tap tap L tap pljes puc pljes tap 2x

(uvertira Carmen od 1:48-2:05 završetak)

Učenici postupno (dio po dio) usvajaju višekratnim ponavljanjima oponašajući učitelja/icu te nakon što većina sa sigurnošću i precizno može izvesti cijelu frazu, spajaju „svoju“ izvedbu uz instrumentalnu skladbu G.Bizeta: Uvertira opere Carmen

<https://www.youtube.com/watch?v=pmuFOuh3QHs>

Za istu ritamsku frazu učenici dobiju uputu da ju izvode kao dvoglasni (ili troglasni, ovisi o glazbenim sposobnostima učenika) kanon. Na početku svi zajedno izvedu 32 dobe (svih 5 redaka sa označenim repeticijama), a tada prva skupina izvodi prvi i drugi redak (8 doba). Nakon toga uključuje se druga skupina. Svaka skupina dva puta ponavlja svoju frazu i na kraju opet svi zajedno izvode jednoglasno. Prije instrumentalne „pratnje“ s učenicima kratko isprobati kanonsku izvedbu.

Twenty One Pilots – „Jumpsuit“

<https://www.youtube.com/watch?v=S-HhKPdtK4s>

Nakon obje izvedbe (Uvertira Carmen i Jumpsuit) s učenicima razgovaram u čemu je osnovna razlika između ove dvije skladbe (vrsta glazbe, stilsko razdoblje), a koje su sličnosti

(obje su instrumentalne, imaju izražen ritam). Razgovaramo i o glazbenim preferencijama uz iskazivanje argumentiranog stava. Nakon toga učenici opišu, analiziraju i verbaliziraju na koji su način izvodili tjeloglasbu u obje skladbe (jednoglasno, zatim višeglasno-kanon).

Vrednovanje kao učenje:

Učenici provode samovrednovanje aktivnosti izvedbe ritamskog kanona.

Svaki učenik prije slušanja skladbe dobije 2 listića u boji (crveni-zeleni, plavi-narančasti, žuti-ljubičasti) i uputu da kad čuje promjenu u skladbi podigne onaj listić koji smatra odgovarajućim.

A.Vivaldi: Jesen iz Četiri godišnja doba, 1.stavak Allegro

<https://www.youtube.com/watch?v=8x4GC0-Z0ZI>
(skladbu ne slušati u cijelosti, zaustaviti na 1:06)

Nakon slušanja razgovaramo što su slušajući uočili, kakve su bile promjene i koliko česte, jesu li papiriće podizali naizmjenično ili dva puta jedan, pa dva puta drugi- uz pojašnjenje zašto. Obzirom da dio skladbe koji analiziramo traje samo 1 minutu, još jednom slušamo da bi učenici uz zapažanje o promjeni dinamike uočili i ponavljanje iste melodije. Razgovaramo o tome koliko je promjena glasnoće utjecala na doživljaj melodijske linije (jesu li uočili sličnost). Jesu li u prethodne dvije skladbe uočili takve promjene u dinamici? Što bi mogao biti razlog? Iz kojeg stilskog razdoblja je ova skladba? Koje su značajke barokne glazbe (učenici su u osmom razredu osnovne škole informativno upoznati s ovim sadržajima)?

Učenici prate tekst i notni zapis (LCD projektor) pjesme „Nobody Knows the Trouble I've seen“

Učenici pjevaju prvi glas, a učitelj/ica i dio učenika (koji mogu) drugi glas uz glasovirsku pratnju. Ukoliko netko od učenika pohađa glazbenu školu, može svirati „s lista“ pratnju u basovom ključu. Prvi puta cijelu skladbu izvodimo u polaganom tempu, a drugi puta dio B u brzom tempu.

Nakon pjevanja razgovaramo o tome

	<p>koliko je promjena tempa utjecala na karakter i doživljaj skladbe.</p> <p>Razgovorom navodim učenike do zaključka da smo u svakoj izvedbi i/ili slušajući skladbu uočili kontrast. Na koje načine bi se još mogao ostvariti kontrast u glazbi? Susrećemo li pojma kontrasta i u nekim drugim umjetnostima? Navesti primjere kontrasta u svakodnevnom životu.</p> <p>ISHOD AKTIVNOSTI</p> <p>Učenici izvodeći glazbu i analizirajući putem slušanja različite skladbe i pjesme prepoznaju i primjenjuju glazbeno izražajne sastavnice u ostvarivanju kontrasta u glazbi.</p> <p>Vrednovanje za učenje</p> <p>Izlazna kartica: Navedi nekoliko načina ostvarivanja kontrasta u glazbi putem glazbenih sastavnica.</p> <p>https://learningapps.org/view7612244</p> <p>- Učenici (oni koji žele) mogu do sljedećeg nastavnog sata potražiti primjere kontrasta u skladbama, slikarstvu, arhitekturi.</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Učenici:</p> <ul style="list-style-type: none">- tjemoglazbom izvode ritamsku frazu jednoglasno i višeglasno (kanon) uz instrumentalne skladbe- razmjenjuju mišljenja i stavove, samostalno iznose ostatku razreda argumente o glazbenim preferencijama- daju povratnu informaciju o vlastitoj izvedbi (samoprocjena)- slušajući skladbu zapažaju promjene u glazbeno izražajnim sastavnicama (dynamika) i podizanjem listića to označavaju- pjevajući skladbu „Nobody Knows the Trouble I've seen“, uz klavirsку pratnju učitelja/ice izvode kontrast promjenom tempa- ispunjavaju izlaznu karticu (navedi nekoliko načina ostvarivanja kontrasta u glazbi putem glazbeno izražajnih sastavnica) <p>https://learningapps.org/view7612244</p> <p>Učitelj:</p> <ul style="list-style-type: none">-višekratno izvodi tjemoglazbom ritamsku frazu da učenici metodom imitacije usvoje-unaprijed priprema lističe za samovrednovanje i lističe u bojama kojima učenici označavaju promjene u dinamici skladbe- svira klavirsку pratnju pjesmi „Nobody Knows the Trouble

	<p>I've seen" i pjeva drugi glas</p> <ul style="list-style-type: none">-priprema kviz izlaznu karticu u LearningApps.org- odabire i reproducira glazbene primjere-potiče učenike na izražavanje osobnog stava
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">-tjeloglazba (jednoglasno i dvoglasno), ritamska fraza <p>Skladbe: G.Bizet: uvertira opere Carmen</p> <p>Twenty One Pilots – „Jumpsuit“</p> <p>A. Vivaldi: Jesen iz Četiri godišnja doba</p> <p>duhovna tradic. „Nobody Knows the Trouble I've seen“</p> <ul style="list-style-type: none">-LearningApps kviz
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<ul style="list-style-type: none">-vrednovanje kao učenje: samovrednovanje metodom liste za procjenu-vrednovanje za učenje: izlazna kartica
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<ul style="list-style-type: none">-izražavanje argumentiranog osobnog stava- učenici samostalno dolaze do zaključka povezujući tri različite aktivnosti (tjeloglazba, slušanje skladbe, pjevanje pjesme) u kojima je ostvaren kontrast
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>uku A.4/5.1.</p> <p>1.Upravljanje informacijama</p> <p>Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <ul style="list-style-type: none">– povezuje nove informacije s postojećim znanjima i iskustvima te stvara novo znanje <p>uku A.4/5.2.</p> <p>2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema</p> <p>Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <ul style="list-style-type: none">-Aktivno sluša. <ul style="list-style-type: none">-Povezuje novo znanje i vještine s prethodnim znanjima i iskustvima, kao i s drugim područjima učenja. <p>uku A.4/5.3.</p> <p>3. Kreativno mišljenje</p> <p>Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. Ideje, sadržaje i moguća rješenja problema nastoјi sagledati »iz drugoga kuta« i reorganizirati ih na različite načine.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Stvara nove i originalne veze među idejama, situacijama, problemima.</p> <p>uku D.4/5.2.</p> <p>2. Suradnja s drugima</p> <p>Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>-Može preuzeti različite uloge u skupini, dijeli ideje, sudjeluje u postavljanju ciljeva i njihovu ostvarivanju.</p> <p>-Ponaša se tako da ostvaruje učinkovitu interakciju s drugima i djeluje unutar različitih formalnih i neformalnih grupa.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Korelacija - likovna umjetnost (kontrast) Povijest - stilsko razdoblje barok
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Za učenike koji imaju poteškoće s vidom svi pripremljeni materijali su u velikom fontu. Učenici s disleksijom/disgrafijom usmeno iznose zapažanja.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Učenici koji su pohađali ili pohađaju glazbenu školu mogu na glasoviru „s lista“ odsvirati (jednostavanu) klavirska pratnja dok ostali učenici pjevaju „Nobody Knows the Trouble I've seen“
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijijske i interaktivne sadržaje	Izlazna kartica-kviz https://learningapps.org/view7612244
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	G.Bizet: Uvertira opere Carmen https://www.youtube.com/watch?v=pmuFOUh3QHs Twenty One Pilots – „Jumpsuit“ https://www.youtube.com/watch?v=S-HhKPdtK4s A.Vivaldi: Jesen iz Četiri godišnja doba, 1.st Allegro https://www.youtube.com/watch?v=8x4GC0-Z0ZI

Nobody Knows the Trouble I've Seen

175

No - bod - y knows the trou - ble I've seen,

No - bod - y knows but Je - sus, No - bod - y knows the

Fine
trou - ble I've seen, ___ Glo - ry, hal - le - lu - jah.

1. Some - times I'm up, some - times I'm down, Oh, yes, Lord, Some -
2. Al - though you see me going 'long so, Oh, yes, Lord, I

D.C.
1. times I'm al - most to the ground, ___ Oh, yes, ___ Lord.
2. have my trou - bles here be - low, ___ Oh, yes, ___ Lord.

Words: Traditional
Music: Negro Spiritual